สำนักงาน กปร.

วารสารอันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒

บทบรรณาธิการ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๖๒ ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒ นี้ เป็นฉบับที่จัดทำขึ้นในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือพระปรมาภิไธยโดยย่อว่า พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ แห่งบรมราชจักรีวงศ์ โดยมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณราชประเพณีไทย นับเนื่องตั้งแต่วันที่ ๖ เดือนเมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันจักรีไปจนถึงการเสด็จเลียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม ช่วงปลายเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ โดยพระราชพิธีบรมราชาภิเษกมีขึ้นในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ พระบรมมหาราชวัง

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก นับแต่พิธีพลีกรรมตักน้ำจากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ทั้ง ๗๖ จังหวัด ในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ เพื่อเข้าพิธีตามโบราณราชประเพณีทำเป็นน้ำอภิเษกและน้ำสรงมุรธาภิเษก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความผูกพันของชนชาติไทยกับน้ำที่มีมายาวนาน และเป็นเหมือนหนึ่งสิ่งแสดงถึงการรวมจิตรวมน้ำใจของพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าทุกแว่นแคว้นร่วมในพระราชพิธีอันเป็นมหามงคล จนถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกในวันที่ ๔ พฤษภาคม พระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย พระนามาภิไธยและสถาปนาพระฐานันดรศักดิ์พระบรมวงศ์ พิธีเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค ในวันที่ ๕ พฤษภาคม และเสด็จออก ณ สีหบัญชร พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท ให้ประชาชนเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล และเสด็จออกให้ทูตานุทูตและกงสุลต่างประเทศเข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งล้วนเป็นพระราชพิธีอันศักดิ์สิทธิ เป็นที่รวมของสรรพสิ่งมงคลแห่งแผ่นดิน ศิลปะสรรพวิชาอันประณีต และความชื่นชมยินดีปรีดาของพระบรมวงศานุวงศ์ สมณชีพราหมณ์ ข้าราชการและพสกนิกรชาวไทยทุกถ้วนหน้า

พระราชพิธีสำคัญช่วงหนึ่งที่ทุกคนต่างน้อมจิตใจรอคอยก็คือวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ ขณะประทับเหนือพระที่นั่งภัทรบิฐภายใต้พระนพปฎลมหาเศวตฉัตร ภายในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระปฐมบรมราชโองการพระราชทานอารักขาแก่ประชาชนชาวไทย ความว่า *"เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป"* ซึ่งทรงแสดงถึงพระราชปณิธานที่จะทรงงานสืบต่อจากพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย ทั้งนี้ เพื่อบรรลุพระราชปณิธานนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคมในวันเดียวกัน ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย อันเป็นเสมือนหนึ่งการว่าราชการครั้งแรก ความว่า *"ในโอกาสนี้ข้าพเจ้าขอเชิญชวนทุกท่านทุกฝ่ายในมหาสมาคมนี้ และประชาชนชาวไทยทุกคนได้ตั้งความปรารถนาร่วมกันกับข้าพเจ้า ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติงานตามฐานะและหน้าที่ของตนโดยยึดเอาประโยชน์ คือความเจริญมั่นคงของประเทศชาติ และความผาสุกร่มเย็นของประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุด"*

ข้าพระพุทธเจ้าในนามของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่าจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อสนองพระปฐมบรมราชโองการจนกว่าจะบรรลุพระราชปณิธานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความอุตสาหะ และถือเอาประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้งตลอดไป

เถลิงราชย์เศวตรฉัตรแก้ว ก่องสยาม
ซ้องแซ่ทุกคนคาม ครบหน้า
ปฐมราชโองการตาม รอยบาท
พระเกียรติเกริกก้องฟ้า ราษฎร์ล้วนสดุดี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

สารบัญ

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒

๐๔ คอลัมน์พระราชกรณียกิจ

คอลัมน์แนะนำโครงการ

๒๒ แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

๒๖ "ปกปักษ์ป่าแห่งขุนน้ำแม่ลาว"
โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

คอลัมน์ขยายผลความสำเร็จจากโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓๑ การศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตร
"นักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ" (นบร.) รุ่นที่ ๘

คอลัมน์เศรษฐกิจพอเพียง

๓๗ เศรษฐกิจพอเพียง ต้านทุจริต

คอลัมน์น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

๔๖ จิตอาสา ๙๐๔ สำนักงาน กปร. :
ภารกิจในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่ภาคภูมิใจ

๔๙ คอลัมน์ความเคลื่อนไหว

๒๒

๒๖

๓๕

๕๐

๖๐

๕๖

๕๖

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปกลุ่มผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ***“เพื่อนช่วยเพื่อน”*** หนองจระเข้เผือก ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ทรงรับฟังการบรรยายสรุปการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ***“เพื่อนช่วยเพื่อน”*** ตำบลหนองโดน

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่สมาชิกโครงการฯ สรุปความว่า

“ให้มีกำลังใจ มีความอดทน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการผลิตพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพ” พร้อมทั้งทรงเยี่ยมราษฎร

และมีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

๑. ให้ดำเนินการขุดบ่อน้ำเพิ่มเติมเท่าที่ขุดได้ โดยได้รับการยินยอมจากชาวบ้าน

๒. ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชผักและไม้ผลอื่น ๆ เพื่อเสริมพืชผักและผลไม้ที่มีอยู่แล้ว พร้อมทั้งส่งเสริมการเลี้ยงเป็ด ไก่ ถ้าผลผลิตมีจำนวนมาก ก็ให้นำมาถนอมอาหาร เช่น การทำไข่เค็ม ซึ่งเป็นการสร้างรายได้เพื่อลดรายจ่าย

จากนั้น เสด็จฯ ไปศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พระราชทานพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ จำนวน ๒๐๗ ตัน ๗๒๐ กิโลกรัม ให้แก่นายอำเภอที่เป็นตัวแทนชาวนา ทั้ง ๑๔ อำเภอของจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำไปมอบให้แก่ชาวนา จำนวน ๑,๙๒๘ คน ใช้เพาะปลูกและฟื้นฟูการทำนา ซึ่งนอกจาก

จะช่วยฟื้นฟูให้ชาวนามีเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพปลูกแล้ว ยังเป็นขวัญกำลังใจและช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่ชาวนาด้วย

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่เกษตรกรทำนา สรุปความว่า

“การทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา เป็นเรื่องยาก ต้องอาศัยความตั้งใจและต้องพึ่งพาดินฟ้าอากาศ ในหลายปีที่ผ่านมา เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเกษตรกรหลายครั้ง เพื่อพระราชทานความช่วยเหลือ และให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ ขึ้น เพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพสำหรับแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรทำนาใช้เพาะปลูก ซึ่งพบว่าการทำนา คนที่มีความชำนาญและปลูกข้าวได้เก่งที่สุดคือชาวนา และในปีที่ผ่านมาชาวนาได้ประสบภัยแล้งและมีพายุพัดถล่มเสียหาย อีกทั้งในปีนี้ มีการประกาศล่วงหน้าว่าจะมีความแห้งแล้งอีก จึงมีพระราชดำรัสอวยพรแก่เกษตรกรทำนา ให้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่พระราชทานไปปลูกได้ถูกเวลาและมีผลเจริญงอกงามดี” และทรงเยี่ยมราษฎร

ต่อมา เสด็จฯ ไปมณฑลทหารบกที่ ๒๖ ค่ายสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทอดพระเนตรการดำเนินงาน ***“โครงการทหารพันธุ์ดี”*** ต้นพริกจินดา เป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทาน กิจกรรมภายในศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของกองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๒๓ มณฑลทหารบกที่ ๒๖ ค่ายสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ซึ่งได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก ไก่กระดูกดำ จำนวน ๑๐ ตัว แก่กองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๒๓ และทรงเยี่ยมราษฎร

จากนั้น เสด็จฯ ไปบ้านตาลอง หมู่ ๗ ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ขยายผลโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ ๒๖ สู่ชุมชน ทอดพระเนตรกิจกรรมบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง และลูกไก่กระดูกดำ ที่เกิดจากพ่อแม่พันธุ์พระราชทาน พร้อมทั้งทรงเยี่ยมราษฎร

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรให้แก่หมู่บ้านตาลอง หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการปรับปรุงสระเก็บน้ำของหมู่บ้าน จำนวน ๓ แห่ง ให้ราษฎรมีแหล่งเก็บกักน้ำสำรองไว้ใช้ โดยให้ตรวจสอบสภาพดินของสระเก็บน้ำก่อนการขุดลอก เพื่อไม่ให้เกิดการรั่วซึม ..."

ต่อมา เสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านทุ่งวัง ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ ทอดพระเนตรการขยายผลโครงการทหารพันธุ์ดีสู่โรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎร

จากนั้น เสด็จฯ ไปกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ***"เพื่อนช่วยเพื่อน"*** บ้านกระเบื้อง ตำบลนาหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มฯ

โอกาสนี้ ทรงเยี่ยมสมาชิกผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน บ้านกระเบื้อง พระราชทานกำลังใจแก่สมาชิก ทรงให้ทำนาแบบอินทรีย์ต่อไป เพราะทำได้ดีอยู่แล้ว รวมทั้งให้ปลูกพืชผักสวนครัวเพราะมีน้ำบริบูรณ์ และทรงเยี่ยมราษฎร

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้กรมปศุสัตว์ จัดหาพันธุ์ไก่ไข่มาเปลี่ยนให้กับโรงเรียนบ้านทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเพิ่มปริมาณไข่ไก่ เนื่องจากไก่โรดไอล์แลนด์เรดที่เลี้ยงอายุมาก ให้ปริมาณไข่ไก่น้อย..."

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่ หมู่ที่ ๑ บ้านสระกำแพงใหญ่ ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ทรงสักการะหลวงพ่อนาคปรกศิลา เป็นพระพุทธรูปปางนาคปรกที่มีอายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี และทรงวางเครื่องสักการบูชาสรีระหลวงปู่เครื่อง สุภัทโท อดีตเจ้าอาวาสวัดสระกำแพงใหญ่ ผู้ก่อตั้งและอุปถัมภ์โรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่

จากนั้น ทรงติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนและโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสุขภาพควบคู่การพัฒนาทักษะอาชีพและการศึกษา โดยสามเณรนักเรียนมีผลทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ด้านพระพุทธศาสนาหรือบีเน็ต (B-NET) และทอดพระเนตรนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มาดำเนินโครงการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผนวกสะเต็มศึกษา (STEM) คือ การทำโครงงานมีชีวิตสามารถนำมาใช้งานได้จริง อาทิ ทำกิจกรรมค่ายสิ่งประดิษฐ์สมองกลฝังตัว กิจกรรมฝึกอาชีพสามเณรนักเรียน การทำกะลาการ์ตูน พานพุ่มกะลามงคล การทำบายศรีเพื่อใช้ประกอบในพิธีกรรม อีกทั้งสร้างเสริมศักยภาพของสามเณรนักเรียนทางการงานอาชีพ ทั้งงานเกษตรยั่งยืน การปลูกกล้วย ปลูกพืชผักสวนครัว ทักษะพื้นฐานด้านอาชีพ ตลอดจนให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สามเณรนักเรียน และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทานและราษฎร

ต่อมา เสด็จฯ ไปโรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนและโครงการตามพระราชดำริ ตลอดจนทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสามเณรนักเรียน กิจกรรมฝึกอาชีพ โดยการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ การทำบายศรี การทอเสื่อกก และการทำน้ำยาล้างจานจากมะนาวปลอดสารพิษ กิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ พร้อมกันนี้ ทรงติดตามโครงการตามพระราชดำริของกลุ่มโรงเรียน มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่เข้าร่วมโครงการตามพระราชดำริ พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ปัจจุบันมีจำนวน ๙ แห่ง ทอดพระเนตรกิจกรรมฝึกอาชีพของสามเณร โครงการสามเณรต้นแบบนักเทศน์ กิจกรรมห้องสมุด ห้องพยาบาล กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดกระบี่ และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทานและราษฎร

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ผู้แทนสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันตรวจสอบคุณภาพน้ำ พร้อมทั้งจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๙ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนโพธิ์ศรีวิทยา ตำบลโดด อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๒. โรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่ ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

๓. *โรงเรียนวัดประชานิมิตโสภิตธรรมภาณ ตำบลกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ*
๔. *โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา ตำบลกู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ*
๕. *โรงเรียนศรีเกษตรวิทยา ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ*
๖ *โรงเรียนดวนใหญ่วิทยา ตำบลดวนใหญ่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ*
๗. *โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบ้านโนนคูณวิทยา ตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ*
๘. *โรงเรียนพระปริยัติธรรมเกียรติแก้ววิทยา ตำบลศรีแก้ว อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ*
๙. *โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์ ตำบลหนองหญ้าลาด อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ*

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒

เสด็จพระราชดำเนินไปบ้านหนองแคน หมู่ที่๘ ตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามการดำเนินโครงการเขียวทั้งตำบล และโครงการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรมเสื่อกก ณ กลุ่มทอเสื่อกกบ้านหนองแคน อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ และทรงฟังบรรยายสรุปโครงการเขียวทั้งตำบลที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับส่วนท้องถิ่นอำเภอลำโรงทาบจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ในอำเภอลำโรงทาบ

โอกาสนี้ ทอดพระเนตรกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการทอผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ พร้อมทั้งทรงเยี่ยมราษฎร

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรให้แก่โครงการ "เขียวทั้งตำบล" บ้านหนองแคน หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๑,๔๐๐ ไร่..."

จากนั้น เสด็จฯ ไปกลุ่มผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน บ้านเกาะแก้ว

ตำบลเกาะแก้ว อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน *"เพื่อนช่วยเพื่อน"* บ้านเกาะแก้ว

โอกาสนี้ ทรงเยี่ยมสมาชิกผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน บ้านเกาะแก้ว สรุปความว่า

"ปีนี้แล้ง มีน้ำใช้ปลูกข้าวน้อย ควรหาอาชีพเสริมทดแทน เช่น ทอผ้า โดยปราชญ์ชาวบ้านควรสอนเด็กรุ่นใหม่ให้ทอผ้าเป็น เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต พร้อมกับพระราชทานกำลังใจให้สมาชิกสู้ต่อไปด้วยกัน"

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่า

"...ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดการฝึกอบรมให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเลย จำนวน ๘ โรงเรียน มีความรู้ด้านการเลี้ยงไก่ไข่และการฟักไข่..."

ต่อมา เสด็จฯ ไปศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามผลการดำเนินงานผลิตและเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ และทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์

โอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรและกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐ พระราชทาน *"เพื่อนช่วยเพื่อน"* จังหวัดสุรินทร์ อีก ๖ กลุ่ม ที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ได้แก่ กลุ่มบ้านโคกไทรงาม อำเภอสังขะ กลุ่มบ้านหนองไผ่ อำเภอศีขรภูมิ กลุ่มสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอ่างลำพอก อำเภอศีขรภูมิ กลุ่มบ้านฮ็อง อำเภอเมือง กลุ่มราษฎรบ้านขอนแก่น อำเภอลำโรงทาบ และกลุ่มราษฎรบ้านกุง อำเภอลำโรงทาบ

จากนั้น เสด็จฯ ไปสระน้ำพระราชทานบ้านตะกุย ตำบลตรมไพร อำเภอศีขรภูมิ จังหวัด

สุรินทร์ ทอดพระเนตรสระน้ำพระราชทาน โดยพระองค์มีพระราชประสงค์ช่วยบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ผู้แทนสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาดำเนินการก่อสร้างคลองชักน้ำจากแก้มลิงกุดไผทอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อนำน้ำจากแก้มลิงมาเติมให้แก่สระหนองคูพระราชทาน บ้านตะกุย พร้อมก่อสร้างอาคารรับน้ำเข้า และอาคารระบายน้ำออก เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้แก่ราษฎรบ้านตะกุย สำหรับการอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี..."

ต่อมา เสด็จฯ ไปอ่างเก็บน้ำบ้านช่างปี่ ตำบลช่างปี่ อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามการดำเนินโครงการ ***"ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน"*** ของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ พร้อมทั้งทรงเยี่ยมราษฎร

จากนั้น เสด็จฯ ไปสระน้ำสาธารณะพระราชทานป่าชุมชนหนองเลม็ด ตำบลกระ

หาด อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ทอดพระเนตรสระน้ำสาธารณะพระราชทานป่าชุมชนหนองเสม็ด อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ผู้แทนสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาดำเนินการขุดลอกหนองอันโนงให้สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ให้แก่ราษฎรหมู่บ้านอันโนงและหมู่บ้านใกล้เคียง โดยให้ตรวจสอบสภาพดินของหนองอันโนงก่อนการขุดลอก เพื่อไม่ให้เกิดการรั่วซึม..."

ต่อมา เสด็จฯ ไปศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาจัดตั้งศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ละสมสำรองไว้ เป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรผู้ประสบภัย

โอกาสนี้ พระราชทานพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ซึ่งละสมสำรองไว้ที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๖๑๑ ตัน ๔๐ กิโลกรัม แก่ชาวนาในอำเภอจอมพระและอำเภอท่าตูม ซึ่งในปี ๒๕๖๑ ประสบภัยได้รับความเสียหายจากความแล้งจัด จนต้นข้าวตายในฤดูกาลปลูกข้าว โดยมีราษฎรอำเภอจอมพระ ประสบภัยแล้ง ๒,๖๐๑ คน พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ๑๘,๔๕๕ ไร่ และราษฎรอำเภอท่าตูม ประสบภัยแล้ง ๒,๘๖๗ คน พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ๒๒,๒๘๑ ไร่ และพระราชทานพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ แก่กำนันและผู้แทนตำบลต่าง ๆ ของทั้งสองอำเภอ

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ราษฎร สรุปความว่า

"หลายปีที่ผ่านมาประสบภัยพิบัติทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้ง เกษตรกรก็พยายามสู้ไม่ถอย การพระราชทานเมล็ดพันธุ์ข้าวนี้ซึ่งเป็นฝีมือของเกษตรกรที่ผลิตอย่างประณีต จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้มีกำลังใจสู้ต่อไปในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และที่ผ่านมาไม่ได้หาแนวทางแต่เฉพาะเมล็ดพันธุ์ แต่ยังมีเรื่องการปรับปรุงดินและจัดหาแหล่งน้ำ พร้อมกันนี้ยังได้พระราชทานพรแก่ทุกคนให้มีกำลังใจโชคดีในปีนี้ และปีต่อ ๆ ไป"

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดพะเยา

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

โอกาสนี้ ทอดพระเนตรนิทรรศการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำมาร่วมจัดแสดงจำนวน ๖ หน่วยงาน

จากนั้น เสด็จฯ ไปอาคารยิมเนเซียมเพื่อทรงเปิดนิทรรศการ *"รักษ์ป่าน่าน"* ครั้งที่ ๔ ทรงบรรยายพิเศษเรื่อง *"สร้างป่า สร้างรายได้"* และทรงเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิรักษ์ป่าน่าน

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

โอกาสนี้ ทรงเปิดแพรคลุมป้ายอาคารพิทย์สิริ และพระราชทานสิ่งของให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนฯ และผู้แทนนักเรียน พร้อมทั้งทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริตามแผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชนของโรงเรียนฯ สถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการบริโภคภายในโรงเรียนฯ

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมชลประทาน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งดำเนินการจัดสร้างฝายถาวรพร้อมระบบท่อส่งน้ำทดแทนฝายชั่วคราวของโรงเรียนที่ชำรุด เพื่อช่วยสนับสนุนให้โรงเรียนบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มีน้ำใช้เพื่อการบริโภคและอุปโภคได้อย่างเพียงพอ

๒. ให้กรมชลประทานเร่งรัดปรับปรุงหลักสูตรการชลประทานเบื้องต้น โครงการฝึกอบรมหลักสูตรยุวชลกรเรียนรู้โครงการชลประทาน เพื่อเยาวชนจะได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้งาน ดูแลรักษาอาคารชลประทาน และแหล่งน้ำของชุมชน พร้อมต่อยอดไปสู่ครอบครัว ในการมีส่วนร่วมดูแลบำรุงรักษาอาคารชลประทานและแหล่งน้ำในพื้นที่ของตนเองได้

จากนั้น เสด็จฯ ไปห้องประชุม อาคาร ๒ โดยมีนายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าเฝ้าฯ เพื่อกราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

ในการนี้ มีพระราชดำริเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ความว่า

๑. ในพื้นที่บ้านสบปืนและบ้านห้วยลอย ซึ่งเป็นพื้นที่ขยายผล มีลักษณะพื้นที่น่าเป็นห่วงที่สุดเพราะเป็นพื้นที่สูงและลาดชัน ควรพิจารณาว่าจะต้องทำการพัฒนาเพื่อช่วยเหลือให้ชาวบ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างไร

๒. ด้านการเพาะปลูกต้องหาพืชทดแทน โดยควรเป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตในที่ร่มได้ ซึ่งนอกจากการเพาะปลูกแล้วก็ต้องให้มีการเลี้ยงสัตว์และทำการประมงโดยควรสนับสนุนให้เลี้ยงปลาท้องถิ่นเพื่อทำกับข้าวท้องถิ่น ซึ่งที่โรงเรียนบ่อเกลือเป็นตัวอย่างที่ดีมีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย

๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการเผาป่ายังน่าเป็นห่วง เพราะไม่ใช่เพียงแค่ทำให้สูญเสียหน้าดิน แต่หากสังเกตจะพบว่า หลังมีการเผาป่าแล้ว ในปีต่อไปพื้นที่นั้นจะมีปัญหาดินถล่มตามมา ดังนั้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต้องทำพร้อมกันทั้งด้านดิน ด้านน้ำ ด้านป่า รวมถึงการทำเกษตร และต้องทำให้เท่าเทียมกัน

๔. ด้านการศึกษา ต้องสนับสนุนให้ทุนการศึกษาให้เด็ก เพื่อให้มีความรู้โตขึ้นจะได้มีอาชีพนอกภาคการเกษตร ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรในการประกอบอาชีพลดลง

๕. ด้านสาธารณสุข สุขศาลาที่ให้ทำในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือและอำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีแนวโน้มที่ได้ผลดี เพราะแต่ละฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งประชาชนในพื้นที่ซึ่งเข้าเป็นอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ก็ได้เข้ามาให้ความรู้

๖. ด้านรายจ่ายของราษฎรในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นค่าเดินทางเข้าเมืองเพื่อมาโรงเรียนและโรงพยาบาลซึ่งแก้ลำบาก แต่หากมีการให้ทุนการศึกษาและมีการสาธารณสุขที่ดีขึ้น น่าจะช่วยลดรายจ่ายส่วนนี้ลงได้

๗. การดำเนินงานที่ห้วยลู่ ขอให้กองทัพภาคที่ ๓ ดำเนินการจัดหาผู้ที่จะเข้าอยู่อาศัย โดยให้เปิดรับทั่วไป เพราะถ้าเส้นทางคมนาคมดีก็สามารถเข้าพื้นที่สะดวก สำหรับคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อยู่แล้วก็ให้ดูแลต่อไป ซึ่งตอนนี้มี กศน. แล้ว แต่ถ้าจะตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (รร.ตชด.) ก็ต้องดูหลักเกณฑ์

ต่อมา เสด็จฯ ไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านห้วยปุ้ม) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พระราชทานสิ่งของให้แก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน

โอกาสนี้ ทรงตัดริบบิ้นเปิดอาคารศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านห้วยปุ้ม) พร้อมทั้งทอดพระเนตรการเรียนการสอนภาษาไทย การดำเนินโครงการตามพระราชดำริ การประกอบอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ แปลงปลูกพืช และการสนับสนุนการเรียนการสอนจากภาคเอกชน และทรงปลูกต้นมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. ประสานงานกับกรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านห้วยปุ้ม) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยให้ซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำเดิม พร้อมทำการขุดลอกตะกอนหน้าฝายเดิม คือ ฝายห้วยปุ้ม ๑ ฝายห้วยปุ้ม ๒ และฝายห้วยปุ้ม ๓ พร้อมดำเนินการก่อสร้างฝายห้วยดั้นพร้อมระบบส่งน้ำและถังพักน้ำให้ครอบคลุมในพื้นที่ พร้อมสร้างระบบกรองน้ำเบื้องต้น เพื่อกรองน้ำสะอาดสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค

๒. ให้จัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป็นการเร่งด่วน เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง

๓. ให้กรมชลประทานปรับปรุงหลักสูตรการชลประทานเบื้องต้น โครงการฝึกอบรมหลักสูตรยุวชลกรเรียนรู้งานชลประทานในรั้วโรงเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ซ่อมแซม ดูแล และบำรุงรักษา ระบบประปาภูเขาเบื้องต้นในพื้นที่ของตนเองได้

๔. การก่อสร้างเส้นทางขอให้ทำเส้นทางเล็กๆ แค่พอใช้สัญจร ไม่ควรเปิดพื้นที่มาก และให้ปลูกไม้ผลหรือไม้พื้นบ้านสลับกับหญ้าแฝกและต้นไม้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปกรมทหารพรานที่ ๓๒ อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี

โอกาสนี้ ทรงรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดีในภาพรวม พร้อมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ภายในพื้นที่โครงการฯ ซึ่งประกอบด้วยการเลี้ยงไก่พระราชทาน แปลงปลูกสมุนไพร แปลงผักกางมุ้ง การเลี้ยงเป็ด แปลงปลูกถั่วมะแฮะ เป็นต้น

จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมชมแปลงปลูกพริกจินดา แปลงปลูกผักปลอดภัย แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ การทำปุ๋ยอินทรีย์ การเลี้ยงกบและการเลี้ยงปลา พร้อมทั้งทรงปลูกต้นไผ่ยักษ์น่าน บริเวณริมอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว จำนวน ๑ ต้น

ในการนี้ มีรับสั่งแก่คณะผู้เข้าเฝ้าฯ สรุปความว่า

๑. ดีใจที่พบว่าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของทหารพันธุ์ดีมีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยเฉพาะด้านการปศุสัตว์ที่สามารถช่วยผลิตไข่เป็ดและไข่ไก่ได้ปริมาณมากขึ้น ช่วยลดการนำเข้าไข่จากจังหวัดอื่นลงได้

๒. ทหารพันธุ์ดี คำว่าพันธุ์ดี หมายถึง พันธุ์พืชที่ทหารสามารถผลิตได้และต้องเป็นพันธุ์ที่ดี ที่นำไปแจกจ่ายให้ชาวบ้านได้ ซึ่งการแจกจ่ายขอให้ทำในลักษณะการจัดเป็นชุด โดยแต่ละชุดควรมีเมล็ดพันธุ์ที่หลากหลายและขอให้แต่ละชนิดมีปริมาณที่ใกล้เคียง ไม่ใช่มีปริมาณมากในบางชนิด และขอให้พยายามทำให้เป็นอินทรีย์ เพราะจากการสังเกต พบว่า พืชที่ไม่ใช้สารเคมีจะมีความแข็งแรงกว่า และมีข้อสังเกตอีกประการคือ เมล็ดพันธุ์ที่จำหน่ายในท้องตลาดปัจจุบันเป็นพันธุ์ผสม ซึ่งไม่สามารถเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ได้ แต่ที่เราทำเองสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ได้ แต่ประมาณ ๓-๔ ครั้ง ก็จะกลายพันธุ์ เพราะฉะนั้นจึงต้องทำไว้เสมอจะได้สามารถนำไปแจกจ่ายและได้ผลดี

๓. ทหารพันธุ์ดี เป็นตัวอย่างของการใช้ชีวิตให้แก่ครอบครัว เพราะมีการทำการเกษตรร่วมกัน แทนที่จะใช้เวลาไปทำกิจกรรมที่ไม่เป็นประโยชน์

๔. ขอให้มีความอดทนและขอเป็นกำลังให้ทำต่อไป อยากให้มีการจัดทำคู่มือการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทำไว้ เพื่อให้คนรุ่นต่อไปสามารถทำตามได้ ถือว่าเป็นการช่วยให้คนมีอาชีพได้ ไปที่ไหนก็ได้บุญ

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนฯ และผู้แทนนักเรียน

โอกาสนี้ ทรงรับฟังสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนฯ พร้อมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้ผลิตภัณฑ์จากข้าว งานอาชีพตามแนวพระราชดำริ และทรงปลูกต้นสารภี ๑ ต้น

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดกาฬสินธุ์

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๖ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินโครงการฯ ๒ แห่ง ได้แก่ พื้นที่ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ ๒๒ และกองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๖ โดยกองทัพภาคที่ ๒ ได้มอบหมายให้กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๖ เป็นหน่วยนำร่องจัดทำแหล่งปลูกและเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพไว้ใช้ในยามขาดแคลน เพื่อส่งเสริมให้กำลังพล

ของหน่วยมีความรู้ความสามารถในการปลูกผักปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อบริโภคและจำหน่ายให้พลทหารกองประจำการอาสาเข้าร่วมโครงการฯ หลังจากผ่านการฝึกทหารและขยายผลไปยังชุมชนบ้านเกิดภายหลังปลดประจำการ และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กำลังพล ครอบครัว และประชาชน นำไปขยายผลยังชุมชนของตนเอง และทรงเยี่ยมราษฎร

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายสฤษดิ์ วิฑูรย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

"...ให้พิจารณาจัดทำการสอนเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะเรื่องงานชลประทาน สำหรับทหารเกษียณอายุราชการและทหารเกณฑ์ปลดประจำการโดยเน้นเรื่องการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน และการใช้น้ำให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด เพื่อให้ทหารเหล่านั้นสามารถนำความรู้จากหลักสูตรชลประทานไปใช้ประกอบอาชีพได้..."

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนพระเทพญาณวิศิษฏ์อุดมวิทย์ หมู่ที่ ๒ บ้านนาอุดม ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ นิทรรศการความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา การจัดแสดงผลงานของนักเรียน เช่น เครื่องบินพลังงานยาง บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อศึกษาหลักการบินของเครื่องบินและพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ การวาดภาพด้วยโปรแกรม Paint โดยโรงเรียนมีนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ร้อยละ ๒๐ และมีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ซึ่งกิจกรรมนี้จะช่วยพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบและเทคโนโลยี และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

นิทรรศการกิจกรรมอาหารกลางวัน ซึ่งนำผลผลิตพืชผัก ไข่ไก่ และเนื้อสัตว์ มาประกอบอาหารกลางวัน โดยผู้ปกครองนักเรียนจะสนับสนุนปัจจัยสำหรับการประกอบอาหารวันละ ๒๐ บาท ช่วยให้นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่ เสริมสร้างพัฒนาการสมวัย

โอกาสนี้ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานกาฬสินธุ์ กราบบังคมทูลรายงานการจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนพระเทพญาณวิศิษฏ์อุดมวิทย์

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน พิจารณาเร่งรัดการจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนเลยวังไสย์ ถนนวังสะพุง-ตาดกลอย ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

๒. โครงการทหารพันธุ์ดี จังหวัดอุบลราชธานี มีน้ำเพียงพอแล้ว

๓. โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ที่ดีที่สุดคือที่จังหวัดเลย มีศิษย์เก่าเป็นแกนนำชาวบ้านให้การยอมรับ มีการแลกเปลี่ยนเก็บเมล็ดพันธุ์พืช

จากนั้น ทอดพระเนตรการแสดงเป่าแคน เพลงนารีรัตนา กิจกรรมสหกรณ์ แปลงผักในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ทรงปล่อยปลา และทรงเยี่ยมราษฎร

แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

เรียบเรียงโดย นางสาวฉัตตริน บุญเกิด กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

สภาพพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสูง มีพื้นที่กว่า ๑๖๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม บางพื้นที่มีข้อจำกัดด้านแหล่งน้ำ เนื่องจากสภาพดินในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะเป็นดินทรายและขาดธาตุอาหาร ใต้ดินมีเกลือหินทำให้ดินเค็มและแห้ง จึงไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืชและทำนา ประกอบกับดินในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นดินปนทรายไม่สามารถอุ้มน้ำได้ ทำให้ขาดแคลนน้ำเป็นลำคัญ จึงต้องอาศัยการชลประทานเข้ามาช่วย มีการสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่เพื่อเก็บกักน้ำ ปัจจุบันปริมาณน้ำจากอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่มีจำนวนจำกัดและไม่เพียงพอกับความต้องการทำการเกษตร

ด้วยเหตุดังนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สำหรับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักคิดสำหรับการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่ ตามแนวทางของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ทดลองวิจัย และขยายผลสู่เกษตรกร เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางการปฏิบัติที่เกษตรกรสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร ได้นำหลักคิดการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นต้นแบบการพัฒนา เป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกร ดำเนินการสนองพระราชดำริ สืบสานรักษา ต่อยอดการพัฒนา พร้อมให้องค์ความรู้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาดูงานและนำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการเกษตรและเป็นภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงให้กับเกษตรกรในแถบพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ได้จัดทำแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ขึ้นในปี ๒๕๖๑ ดำเนินการในพื้นที่ ๕ ไร่ โดยจัดสรรที่ดินภายในศูนย์ศึกษาฯ ดำเนินงานตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เหมาะสมของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การบริหารจัดการพื้นที่มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

- **สระเก็บน้ำ** คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ หรือพื้นที่จำนวน ๑.๕ ไร่ โดยสระเก็บน้ำมีความจุประมาณ ๔,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สำหรับเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนและเป็นแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง รวมถึงเป็นแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงปลาและสัตว์น้ำอื่น ๆ
- **นาข้าว** คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ หรือพื้นที่จำนวน ๑.๕ ไร่ ดำเนินการปลูกข้าวครบวงจร โดยเน้นพันธุ์ข้าวประจำถิ่น บริเวณคันนามีการปลูกพืชผักสวนครัวร่วมด้วยเพื่อเป็นแหล่งอาหารสำหรับบริโภคในครัวเรือน
- **พืชสวน** คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ หรือพื้นที่จำนวน ๑.๕ ไร่ ดำเนินการปลูกพืชสวน พืชไร่ ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชสมุนไพร พืชผัก ในรูปแบบเกษตรผสมผสาน
- **ที่อยู่อาศัย** คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ หรือพื้นที่จำนวน ๒ งาน เป็นที่อยู่อาศัยสำหรับปลูกบ้าน ยุ้งข้าว โรงเรือนเพาะเห็ด คอกหมู และอาคารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัวของเกษตรกรและเป็นพื้นที่สร้างรายได้เสริมอื่น ๆ ให้กับเกษตรกรได้

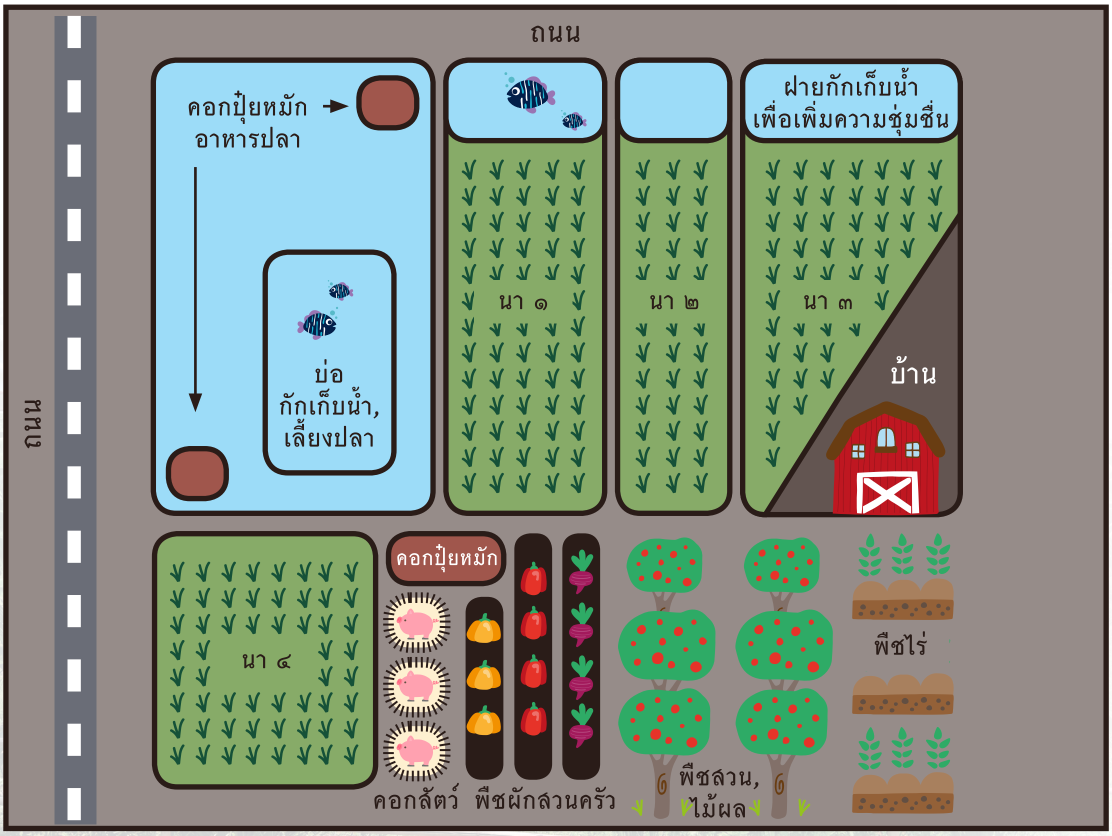

แนวทางการดำเนินงานแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

มุ่งเน้นการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในศูนย์ศึกษาฯ ที่ตั้งใจสร้างแปลงต้นแบบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม เป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีแนวทางการพัฒนาการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

แปลงสาธิตแห่งนี้จะสามารถเป็นพื้นที่เรียนรู้ ฝึกอบรม และศึกษาดูงาน สำหรับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่สนใจในเรื่องการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งจะรวบรวมรายละเอียดของกิจกรรมภายในแปลง ต้นทุนการดำเนินการ การบริหารจัดการน้ำ การจัดการที่ดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นแหล่งเรียนรู้การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริในรูปแบบของเกษตรผสมผสานที่มีลักษณะเกื้อกูลกัน ลดความเสี่ยง เพิ่มรายได้ เป็นการทำเกษตรกรรมทางเลือกที่เหมาะสมกับเกษตรกร

หมายเหตุ: เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ของศูนย์ศึกษาฯ สามารถติดต่อขอเข้าชมได้ตามที่อยู่ดังต่อไปนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ตู้ ปณ.๒๑ บ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐ โทรศัพท์ ๐-๔๒๗๔-๗๔๕๘-๙ โทรสาร ๐-๔๒๗๔-๗๔๖๐ หรือทางเว็บไซต์ www.royal.rid.go.th/phuphan

“ปกปักษ์ป่า แห่งขุนน้ำแม่ลาว”

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

เรียบเรียงโดย นายมานพ ประวัง
หัวหน้าโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

"จุดเริ่มต้น"

ป่าต้นน้ำลาวหรือที่ราษฎรเรียกกันว่า ***"น้ำแม่ลาว"*** เป็นสายน้ำหลักที่ไหลผ่านอำเภอเวียงป่าเป้าและอำเภอแม่สรวย ก่อนจะไหลไปบรรจบแม่น้ำกกที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ราษฎรในพื้นที่ ๓ ตำบล ๘ หมู่บ้าน ของอำเภอเวียงป่าเป้า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำสวนเมี่ยงและเก็บผลผลิตจากป่ารอบ ๆ หมู่บ้าน พื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยตั้งอยู่ในเขตป่าต้นน้ำลาวและ เขตป่าอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ และ ๑ บี ซึ่งราษฎรจะต้อง รักษาป่าต้นน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ แม้ว่าจะเปลี่ยนรูปแบบ การใช้ที่ดินในลักษณะอื่น ๆ ก็ตาม เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรใน พื้นที่ให้คงอยู่ต่อไป

ต่อมา ความนิยมในการบริโภคเมี่ยงลดลง ย่อมส่งผล กระทบต่อรายได้ภายในครัวเรือน ด้วยเหตุนี้ ทำให้ราษฎร หันไปปลูกเสาวรส (กะทกรก) แทนการทำสวนเมี่ยง และผลผลิต ในช่วง ๓ ปีแรกเป็นที่น่าพอใจมาก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลผลิต จากการปลูกเสาวรส ทำให้ราษฎรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ในทางกลับกัน ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ เริ่มเสื่อมโทรมและลดน้อยลงด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ปัญหามลพิษในพื้นที่ต้นน้ำลำธารจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การเปิดพื้นที่ใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อหนีโรคพืชและแมลงที่มา รบกวนผลผลิต การตัดไม้ทำเสาค้ำยันสำหรับปลูกเสาวรส เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เริ่มแสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นคงของ ทรัพยากรธรรมชาติและส่งผลต่อความไม่มั่นคงของรายได้ ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงจัดทำ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนว พระราชดำริ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เพื่อประโยชน์ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร โดยโครงการฯ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่กันออกของอุทยานแห่งชาติ ขุนแจ (พื้นที่ที่กันออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติ)

“ป่าอยู่ได้ คนอยู่ได้”

ความไม่มั่นคงของรายได้จากการทำการเกษตรที่ขาดความรู้ตามหลักวิชาการ เริ่มแสดงให้เห็นถึงความไม่ยั่งยืนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริ จึงเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ โดยนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางมากราบนมัสการพระพุทธรูปทองคำโบราณ ณ วัดพระธาตุแม่เจดีย์ ตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โอกาสนี้ พระครูไพบูลย์พัฒนาภิรักษ์ พระนักพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้นำเรียนเรื่องผลกระทบต่อความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ความสามัคคีปรองดองกันในชุมชน และวิถีชีวิตของราษฎรในพื้นที่ทั้ง ๓ ตำบล ที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ได้พิจารณาโครงการดังกล่าวเบื้องต้นแล้วเห็นควรเร่งป้องกันแก้ไขปัญหา จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง (ทรงดำรงพระราชอิสริยยศสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ) และทรงรับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ กร ๐๐๐๔.๑/๑๗๕๔ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอพระราชทานพระมหากรุณา

“จุดมุ่งหมายโครงการ”

การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริ มุ่งหมายให้เกิดการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เน้นส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพกลุ่มราษฎรให้สามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และขยายผลการพัฒนาไปสู่กลุ่มราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งกระตุ้นให้ราษฎรตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้และเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืน

"ดอกผลแห่งการพัฒนา"

การดำเนินงานของโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ฯ เริ่มขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ โดยเน้นการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ดังนี้

- การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้สนองพระราชดำริด้วยการดูแลรักษาป่าธรรมชาติ ฟื้นฟูสภาพป่า สร้างฝายชะลอน้ำแบบผสมผสาน จัดทำระบบประปาภูเขา ทำแนวกันไฟ และเฝ้าระวังไฟป่า เป็นต้น โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทำให้มีปริมาณพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น น้ำในลำห้วยคุณภาพดีและมีน้ำไหลตลอดปี เป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรของราษฎร โดยในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้น ราษฎรจะเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ราษฎรเห็นความสำคัญและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ของตนเอง
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในโครงการฯ มีหน่วยงานร่วมเข้ามาส่งเสริมและให้ความรู้ในการทำเกษตร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ ๆ ให้แก่ราษฎร อาทิ การปลูกกาแฟ โดยเลือกพันธุ์ของกาแฟที่สามารถปลูกใต้เงาไม้ใหญ่ได้ การปลูกไม้ผล เช่น พลับ อะโวคาโด มะม่วงพันธุ์โชคอนันต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ราษฎรยังมีรายได้เสริมจากการถักไม้กวาดดอกหญ้าและเก็บหาของป่าขาย ทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้นและพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด

สำหรับในปี ๒๕๖๒ จะยังคงดำเนินการด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรในโครงการฯ ได้แก่ อบรมการแปรรูปผลไม้ในท้องถิ่น อบรมการทำปุ๋ยหมักเปลือกกาแฟ เป็นต้น เพื่อเพิ่มความรู้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้แก่ราษฎรต่อไป

"จากวันนั้น จนถึงวันนี้"

ป่าแห่งขุนน้ำแม่ลาวผีนนี้กลับมามีชีวิตชีวาและมีคุณค่า เป็นทั้งที่อยู่อาศัย เป็นทั้งที่ทำมาหากิน และที่ควรแก่การศึกษาวิจัย โดยไม่เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ปัจจุบันพื้นที่ป่าต้นน้ำแห่งนี้อยู่ได้ คนอยู่ได้ โดยไม่ตัดไม้ทำลายป่า การพัฒนาพื้นที่โครงการฯ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงทุกวันนี้ สามารถพัฒนางานในด้านการป่าไม้ เกษตร ปศุสัตว์ สิ่งแวดล้อม รวมถึงคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีศักยภาพที่ดียิ่งขึ้นตามลำดับ เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตาแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่าเสมอมา

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ฯ ขอเทิดไท้ในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า ในนามเจ้าหน้าที่และราษฎรบ้านในพื้นที่โครงการฯ

การศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตร “นักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ” (นบร.) รุ่นที่ ๘

เรียบเรียงโดย กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

การอบรมหลักสูตร ***“นักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ”*** (นบร.) รุ่นที่ ๘ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับสำนักสิริพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ได้นำผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ในวันที่ ๕-๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๖๐ คน โดยมีกิจกรรมดังนี้

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีนายอนุวัชร โพธินาม ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ กล่าวต้อนรับคณะฯ และบรรยาย ***“แนะนำทำความรู้จักกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”***

หลังจากนั้นได้รับฟังการบรรยายสรุป ***“ความเป็นมาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง โดยนายสมบูรณ์ วงค์กาด รองเลขาธิการ กปร. สำหรับศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ได้เริ่มก่อตั้งตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร”*** เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๒ การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ โดยกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริ ด้วยการดำเนินงานแบบบูรณาการ ๔ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งศูนย์ฯ ทำหน้าที่เสมือน ***“พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” (Living Natural Museum)*** ซึ่งเป็นศูนย์รวมการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ (One stop service) กล่าวคือ เป็นทั้งศูนย์สรรพวิทยาการและการพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ ยังเผยแพร่องค์ความรู้ด้านดิน ***“พิพิธภัณฑ์ดิน”*** ในศูนย์ฯ เพื่อให้เป็นสถานที่สำหรับเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับทรัพยากรดิน การสำรวจชนิดของดิน จำแนกดิน สภาพปัญหา และการจัดการดินของประเทศไทย เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ช่วงบ่าย ศึกษาดูงานฐานการเรียนรู้ของศูนย์ฯ ประกอบด้วย

๑ แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการจัดทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่และขยายแนวความคิดไปยังเกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ตระหนักถึงพระราชดำริที่ว่า ***“การพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตได้แบบพออยู่พอกิน สามารถพึ่งพาตนเองได้”*** ส่งเสริมให้ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นการเกษตรผสมผสาน เหมาะสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ทำกินขนาดเล็ก ๑๐ - ๑๕ ไร่ โดยมีการจัดแบ่งที่ดินออกเป็นสัดส่วนคือ แหล่งน้ำ นาข้าว พืชผลมผสาน และโครงสร้างพื้นฐาน ในอัตราส่วน ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ หรือตามสภาพภูมิประเทศ อันเป็นแนวทางการพัฒนาให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเสริมสร้างระบบนิเวศ ลดความเสี่ยงด้านการเกษตรเมื่อเปรียบเทียบกับการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ช่วยสร้างสมดุลของระบบนิเวศ ซึ่งพื้นที่เพาะปลูกจะมีความหลากหลายทางชีวภาพมากขึ้น เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ในการผลิตทั้งทรัพยากรดิน น้ำ พรรณพืช และป่าไม้ ช่วยให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ภายใต้พื้นฐานของความพอเพียงนำไปสู่การพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๒ การปรับปรุงดินโดยใช้หญ้าแฝก

ศูนย์ฯ ได้นำหญ้าแฝกมาช่วยแก้ปัญหาดินทราย โดยการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมหรือพื้นที่ดินที่มีปัญหาที่เป็นดินทราย เพื่อช่วยให้ดินมีศักยภาพในการให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงมีส่วนช่วยฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น เนื่องจากการย่อยสลายของเศษใบและรากหญ้าแฝกซึ่งทำให้อินทรียวัตถุในดินเพิ่มขึ้นและกระบวนการของจุลินทรีย์บริเวณรากหญ้าแฝกทำให้เกิดการกักเก็บความชื้นที่ยาวนานขึ้น สภาพดินจึงมีการพัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ ภายในศูนย์ฯ ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษารวบรวมสายพันธุ์หญ้าแฝก ซึ่งได้นำพันธุ์หญ้าแฝกที่กรมพัฒนาที่ดินคัดเลือก โดยการสำรวจรวบรวมจากสภาพนิเวศวิทยาต่าง ๆ ทั่วประเทศ (จำนวน ๑๒๒ ตัวอย่าง) จากนั้นจึงทำการคัดเลือกได้จำนวน ๒๘ สายพันธุ์ นำมาปลูกทดสอบได้สายพันธุ์ที่มีลักษณะเด่นทางการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๑๐ สายพันธุ์ เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งขยายพันธุ์หญ้าแฝก เพื่อให้บริการแจกจ่ายกล้าหญ้าแฝกให้แก่เกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ ป้องกันการชะล้างพังทลายในพื้นที่และได้จัดทำแปลงสาธิตการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ

๓ สวนป่าสมุนไพรเขาหินซ้อน

สวนป่ามีเนื้อที่ ๔๐๐ ไร่ จำนวนพันธุ์ไม้ทั้งหมด ๓๖๓ ชนิด ๑๑ วงศ์ ปลูกตามความน่าสนใจไว้ในแปลงพฤกษาน่าสน จำนวน ๓๓ ชนิด และปลูกรวบรวมพรรณไม้ที่มีสรรพคุณทางยาในสวนสมุนไพร พร้อมป้ายระบุชนิดและสรรพคุณ จำนวน ๙๐๙ ชนิด ปัจจุบันเป็นหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งอนุรักษ์และรวบรวมพรรณไม้ป่า ไม้หายาก ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ และพืชสมุนไพร โดยปลูกเป็นหมวดหมู่ตามหลักพฤกษอนุกรมวิธานและตามการใช้ประโยชน์ เพื่อการอนุรักษ์ ขยายพันธุ์และศึกษาวิจัยพรรณพืช รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์และสวนรุกขชาติ เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในพื้นที่อนุรักษ์ นอกจากนี้ ยังมีบริการเกี่ยวกับการอบสมุนไพร การบริการนวดแผนไทย การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรอีกด้วย

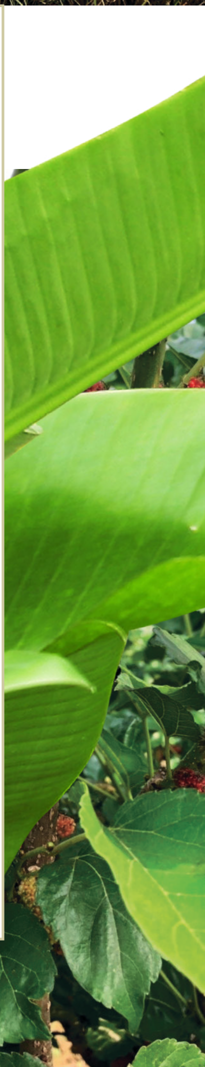

๔ อควาโปนิกส์ (Aquaponics)

การปลูกพืชโดยควบคู่กับการเลี้ยงปลาโดยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างพืชกับปลา พืชจะใช้น้ำเลี้ยงจากปลามาเป็นอาหาร โดยน้ำเสียจะถูกดูดผ่านหินกรอง และน้ำก็จะกลับมาสะอาดเหมือนเป็นการถ่ายน้ำใหม่ ปลาก็ได้ใช้ประโยชน์จากน้ำสะอาด ระบบนี้จะทำเป็นน้ำวนกลับไปมาแทบจะไม่ได้ทิ้งน้ำเลย การเลี้ยงปลาจะเป็นตัวกำหนดปริมาณของพืช เช่น ปลานิล ๕๐-๖๐ ตัว ต้องให้อาหาร ๖๐-๑๐๐ กรัม และเหมาะกับพื้นที่เพาะปลูกพืช ประมาณ ๓-๔ ตารางเมตร โดยทุกส่วนต้องสัมพันธ์กันทั้งหมด เหมาะกับพืชที่กินใบเป็นหลัก ระบบการปลูกในน้ำหรือไฮโดรโปนิกส์ มีอยู่ ๒ เทคนิคการทำ คือ แบบรากอยู่ในน้ำ (Hydroponics) และระบบรากสัมผัสอากาศ (Aeroponics) ความแตกต่างของ ๒ เทคนิค คือ ระบบที่รากสัมผัสอากาศจะโตเร็วกว่า แต่ต้นทุนราคาจะสูงกว่าแบบรากอยู่ในน้ำ ต่อมามีแนวคิดระบบน้ำขึ้น-น้ำลง คือ น้ำขึ้นให้ปุ๋ย น้ำลงให้อากาศ โดยใช้เทคนิคการลักน้ำเข้า-ออก ทำให้พืชสามารถดูดซึมอาหารและมีอากาศ

๕ ศึกษาเรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานและการขยายพันธุ์หญ้าแฝก

นายอภิรมย์ ผาวันดี เกษตรกรตัวอย่างของศูนย์ฯ บ้านคลองตะเคียน หมู่ ๑๒ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประวัตินายอภิรมย์ฯ เป็นบุตรของลุงนนท์ ซึ่งต้องการให้บุตรประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกร เพราะอาชีพเกษตรกรต้องเหนื่อย มีหนี้สิน รายได้ไม่เพียงพอในการเลี้ยงชีพ หลังจบการศึกษานายอภิรมย์ฯ ทำงานในโรงงานอยู่หลายปี แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงเริ่มศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำการเกษตรและทำการเกษตรแบบใช้สารเคมี จึงประสบภาวะขาดทุน หลังจากนั้น หันมาทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริและเข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฯ เริ่มปลูกแบบแปลงทดลอง ปลูกทุกอย่างที่อยากปลูก โดยใช้หลักธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เน้นการปลูกพืชเพื่อบริโภค เหลือจึงขาย ไม่ใช้สารเคมี และนำหญ้าแฝกมาปลูกเพื่ออนุรักษ์ดิน

ฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมี จึงทำให้ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตร การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไขของการใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ การศึกษา การทดลอง ความมานะอดทน และวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เช่น วางแผนปลูกหม่อน โดยให้มีการหมุนเวียนเก็บผลสดและแปรรูปน้ำหม่อนได้ทุกวัน (รายได้รายวัน) ปลูกไม้ผลที่หลากหลาย (รายได้รายเดือน) ปลูกไผ่ขายหน่อ (รายได้รายปี) น้อมนำแนวพระราชดำริการใช้หญ้าแฝกมาจัดการพื้นที่เสื่อมโทรมให้เกิดความชุ่มชื้นและกักเก็บธาตุอินทรีย์วัตถุไม่ให้ไหลไปกับน้ำ เพิ่มธาตุอาหารให้กับดินหรือการปลูกกล้วยเพื่อเป็นอาหารของสัตว์จำพวกนก หนู เพื่อลดความเสียหายของหม่อนผลสด หรือไม้ผลอื่นๆ

๖ ศึกษาเรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

นางเครือวรรณ จันทศรี เกษตรกรตัวอย่างของศูนย์ฯ ณ กลุ่มผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านหัวกระพี้ เลขที่ ๑๓๐ หมู่ ๖ ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ชาวบ้านตำบลบ้านซ่อง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำนา หลังจากพ้นฤดูทำนาเกษตรกรจะรวมกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า โดยจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มมิตรสัมพันธ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ในตำบลปลูกพืชผักหลายชนิด จึงร่วมกันคิดอาชีพเสริม โดยการรวมกลุ่มเพื่อจัดการวัตถุดิบที่มีในชุมชน นำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปจำหน่าย ได้แก่ มะม่วง มะยม มะดัน มะกอก เห็ด ข้าว ฯลฯ เพื่อเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวหลังจากการทำนา โดยศูนย์ฯ ได้เข้ามาช่วยส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องการแปรรูปให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์และสนับสนุนอุปกรณ์ เช่น เครื่องอบ จนสามารถกลายเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของตำบลบ้านซ่อง

จากการศึกษาดูงานฯ ครั้งนี้ ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์กับยุทธศาสตร์การพัฒนา ร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดให้บังเกิดความยั่งยืน เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

เศรษฐกิจพอเพียง
ต้านทุจริต

เรียบเรียงโดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ปัจจุบันการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือการคอร์รัปชัน ถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา ได้กลายเป็นปัญหาที่สำคัญที่ยังไม่มีทีท่าจะหมดไป แต่กลับทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ การทุจริตคอร์รัปชันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและเสียหายทั้งต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของประเทศอย่างรุนแรง และสาเหตุที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันของประเทศไทย (นายสุธี อากาศฤกษ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ณ ขณะนั้น พบว่ามีสาเหตุหลัก ๒ ประการคือ *๑) สาเหตุเกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคลของผู้กระทำ และ ๒) สาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม* โดยมีองค์ประกอบที่เป็นมูลเหตุทั้งภายในและภายนอกที่สัมพันธ์กัน

สาเหตุที่เกิดจากภายในของผู้กระทำ มี ๔ ประการ ดังนี้

๑. โอกาส โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ทุกคนจะต้องมีความกลัวและความระแวง ในกรณีคอร์รัปชันก็เช่นเดียวกัน ตามปกติจะไม่กระทำการคอร์รัปชันจนกว่าจะมีช่องทางหรือโอกาสที่ตนเชื่อว่าเมื่อลงมือกระทำลงไปแล้วจะไม่ถูกจับได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้กระทำผิดอยู่ในตำแหน่งหรือมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เปิดโอกาสให้คอร์รัปชันได้ง่ายก็จะทำการคอร์รัปชันได้ง่ายมากขึ้น

๒. สิ่งจูงใจ เมื่อมีโอกาสแล้วก็ต้องคำนึงถึงสิ่งจูงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขนาดของผลประโยชน์ที่จะได้รับหรือการสูญเสียจากการลงมือกระทำการคอร์รัปชัน

๓. การเสี่ยงภัย หากกระทำไปแล้วผลที่ได้รับจะคุ้มค่าหรือไม่ หากกรณีถูกจับได้

๔. ความซื่อสัตย์ หากมีความซื่อสัตย์แล้วถึงแม้จะมีโอกาสก็ย่อมจะไม่พึงปรารถนากระทำการคอร์รัปชัน เพราะความซื่อสัตย์จะเป็นตัวสกัดกั้นกิเลสไม่ให้ปรารถนาผลประโยชน์อื่น ๆ ที่มิชอบ แต่สำหรับผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตแล้วเป็นเรื่องที่ป้องกันและปราบปรามได้ยาก

สาเหตุที่เกิดจากภายนอกของผู้กระทำ สรุปได้ ๘ ประการ ดังนี้

๑. **มูลเหตุทางด้านเศรษฐกิจและการครองชีพ** สืบเนื่องมาจากรายได้ไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพ รายได้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาคอร์รัปชัน

๒. **มูลเหตุทางการเมือง** ระบบพรรคการเมืองทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันแสวงหาผลประโยชน์ และเนื่องจากต้องใช้เงินหาเสียงทำให้นักการเมืองคอร์รัปชันเพื่อถอนทุนค่าใช้จ่ายจากการหาเสียงเลือกตั้ง

๓. **มูลเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม** ในอดีตสังคมไทยมีคุณลักษณะที่แสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่อการทุจริตในวงราชการอย่างมาก แต่ในปัจจุบันความนิยมในวัตถุมีอิทธิพลสูงมากขึ้น ส่งผลให้คุณธรรมของคนลดน้อยลงตามลำดับ และไม่เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่น่าอับอายหรือเสียหาย

๔. **มูลเหตุจากการบริหารของรัฐที่ขาดประสิทธิภาพ** หมายถึงความบกพร่องในการบริหารเปิดโอกาสให้เกิดการคอร์รัปชัน เพราะการปกครองบังคับบัญชาที่หละหลวมและไม่สามารถควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาได้จึงทำให้เกิดการทุจริต หรือบางครั้งรวมถึงการบริหารงานอย่างเป็นทางการมากเกินไปก็ทำให้เกิดการคอร์รัปชันได้ เช่น การจัดประชุมสัมมนาและมีผู้เข้าประชุมมากกว่าหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ หรือมีค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากแผนงานที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการต้องหาทางออกแม้จะไม่ถูกต้องเพื่อให้สามารถเบิกได้

๕. **มูลเหตุจากกฎหมายหรือกฎระเบียบมีช่องว่างหรือมีข้อบกพร่อง** ปัญหาสำคัญของกฎหมาย คือ คติทางวิธีพิจารณาความที่ว่า *“บุคคลยังบริสุทธิ์อยู่จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีความผิดจริง”* แต่การคอร์รัปชันมิได้เป็นอาชญากรรมที่เห็นได้โจ่งแจ้ง หาพยานหลักฐานได้ยาก ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ กฎหมายที่ออกมามีช่องว่างทางกฎหมายจึงเป็นเหตุให้ผู้ฝ่าฝืนสามารถใช้ช่องว่างทางกฎหมายนั้นนำมาหาประโยชน์ในการเอารัดเอาเปรียบจึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการคอร์รัปชัน

๖. **มูลเหตุจากการมีตำแหน่งหน้าที่ที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำผิด** ถ้าปราศจากอำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้ว การคอร์รัปชันก็จะเกิดขึ้นได้ยาก ส่วนราชการใดมีการคอร์รัปชันหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของผู้นำและความยึดมั่นในหลักจริยธรรม หลายกรณีเกิดขึ้นเพราะผู้นำอ่อนแอไม่สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยให้อดทนต่อความเย้ายวนของสินบนได้ หรือยิ่งไปกว่านั้นเจ้าหน้าที่ระดับสูงเหล่านั้นคอร์รัปชันเสียเอง

๗. **การตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์** หมายความว่า ตกอยู่ในสภาวะแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีความเป็นไปได้ที่ผู้นั้นจะต้องทำทุจริตด้วย

๘. มูลเหตุอื่น ๆ เช่น การติดการพนัน ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการคอร์รัปชันและยังมีมูลเหตุสำคัญของการคอร์รัปชันอีกนานัปการ เช่น อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง กรณีนี้ (นายอุทัย หิรัญโต นักวิชาการทางสังคม) กล่าวไว้ว่า ภรรยามีอิทธิพลอย่างสำคัญในการก่อให้เกิดการคอร์รัปชันในวงราชการไม่น้อยกว่าผู้คอร์รัปชันเอง ภรรยาข้าราชการเป็นตัวการสำคัญที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการคอร์รัปชันด้วยวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ ความมั่งคั่งสมบูรณ์และเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัว จุดเริ่มต้นที่ทำให้ภรรยาเข้ามามีส่วนในการคอร์รัปชัน เพราะเหตุภรรยาเป็นผู้ใกล้ชิดกับสามี ผู้ใช้อำนาจหน้าที่และอำนวยประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นมากที่สุด เหตุนี้เองที่ผู้แสวงหาประโยชน์จากข้าราชการจึงชอบที่จะติดต่อด้วย หรือเรียกว่า *"เข้าหลังบ้าน"*

ด้วยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันสูง ผลจากการจัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้เปิดเผยดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันในรัฐบาลทั่วโลก หรือ (Corruption Perception Index - CPI) ประจำปี ๒๕๖๑ สำหรับประเทศไทยนั้นปรากฏว่า ได้คะแนน ๓๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ เมื่อเทียบกับอันดับโลกอยู่ลำดับที่ ๙๙ จากทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และในระดับภูมิภาคอาเซียนอยู่อันดับที่ ๕ จากทั้งหมด ๑๐ ประเทศ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายหรือมาตรการต่าง ๆ ที่ออกมาไม่สามารถแก้ไขหรือป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้มากนัก

ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดจากการที่คนไม่รู้จักพอ มีความโลภฟุ้งเฟ้อเกินตัว ยึดติดกับวัตถุนิยม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมของคนลดลง เครื่องมือที่จะสามารถช่วยให้คนสามารถหลุดพ้นจากกับดักของกิเลสและตัณหาเพื่อมาพบกับความสุขที่แท้จริงได้นั้นก็คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ยังคงใช้ได้ดีในทุกยุคทุกสมัยและทุกเหตุการณ์ ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปเร็วแค่ไหน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็ยังคงเป็นหลักนำชีวิตที่มุ่งสู่ความสุขที่ยั่งยืน เพราะหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอดีพอประมาณ การใช้ชีวิตที่เหมาะกับฐานะตนเอง ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินตัว ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น รู้จักสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง โดยใช้ความรู้ เหตุผล และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่สำคัญ ทุกการกระทำจะต้องมีสติ ปัญญา และความเพียร ซึ่งจะนำไปสู่ *"ความสุข"* ในการดำเนินชีวิตและการงานอย่างแท้จริง

ลำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ขับเคลื่อนและเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรในมิติต่าง ๆ เพื่อนำองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม สำหรับมิติด้านการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน สำนักงาน กปร.ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนกระบวนการ กิจกรรม และการสร้างเครือข่ายในการเผยแพร่ให้ความรู้และการป้องกันการทุจริต เพราะเชื่อว่าปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันเกิดจากเศรษฐกิจไม่พอเพียง หมายถึง ความไม่รู้จักพอในทรัพย์สิน อำนาจ และลาภยศ การแก้ไขเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดจากเศรษฐกิจไม่พอเพียง ก็ต้องนำเอาหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงาน กปร. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในกระบวนการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันมี ๒ รูปแบบ คือ การขับเคลื่อนระดับองค์กรและระดับบุคคล

ระดับองค์กร สำนักงาน กปร.ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับภาคีเครือข่าย คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารงานและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และขยายผลไปยังหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ คู่สัญญาของรัฐ ภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนาและรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

โดยสำนักงาน กปร. ได้กำหนดเครื่องมือการประเมินองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้องค์กรใช้ในการประเมินตนเองเพื่อทราบถึงระดับการเป็นองค์กรคุณธรรม โดยเริ่มที่ตนเองและได้ขยายผลไปยังภาคีเครือข่าย คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง และคู่ค้าของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยในแบบประเมินประกอบด้วยตัวชี้วัดเกณฑ์คุณภาพ ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านนโยบายและการจัดการองค์กร ๒) ด้านงบประมาณและการบริหารการเงิน ๓) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ ๔) ด้านผลสัมฤทธิ์ และผลจากการประเมินสรุปโดยรวมพบว่าสำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำมาเป็นกรอบแนวทางในการบริหารงานและนำมาประยุกต์ใช้ในการครองงานและครองตนของบุคลากรในสำนักงาน

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังได้มีการจัดทำคู่มือเพื่อเสริมสร้างการเป็นองค์กรคุณธรรม สร้างวัฒนธรรมโปร่งใสในองค์กร และมีการจัดทำระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตจากกระบวนการทำงานของสำนักงาน กปร. และช่องทางร้องเรียนที่หลากหลายและปลอดภัยต่อผู้ให้ข้อมูล

ระดับบุคคล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเริ่มต้นที่ตัวบุคคล และมนุษย์ทุกคนย่อมมีกิเลส (ความโลภ โกรธ หลง ที่อยู่ในใจคน) แนวทางในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ควรเริ่มจากกระบวนการกล่อมเกลาจิตใจให้รู้จักบาป บุญ ผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำผิด และผลดีของการดำเนินชีวิตตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำนักงาน กปร. จึงจัดอบรมให้ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการต่อต้านทุจริต โดยการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมทางศาสนาเข้าด้วยกันเป็น *"เศรษฐศาสตร์ลำหรับทางสายกลางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขกับการป้องกันการทุจริต"* สรุปได้ว่า คนเราเกิดมาเพื่อสร้างความดีและพัฒนาตนเอง และเหตุที่เราไม่ควรทุจริต เพราะ ๑. มนุษย์ทุกคนมีค่าที่ประมาณไม่ได้ ประดุจเพชรยอดมงกุฎ ๒. เราเป็นคน (ซึ่งมีสติ) ๓. เรามีร่างกายแข็งแรง และ ๔. เราเป็นคนดี แต่มนุษย์มี ๓ แบบ คือ ๑. มนุษย์ที่ทำความดีและพัฒนาทำความดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ๒. มนุษย์ที่คงเส้นคงวาไม่ได้ทำความดีหรือความเลวเพิ่ม และ ๓. มนุษย์ที่ไม่ทำความดีทำแต่ความชั่วเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น สิ่งที่จะเข้ามาทำร้ายมนุษย์คือ ความโลภ โกรธ หลง สิ่งเดียวที่จะทำให้มนุษย์สามารถอยู่ได้อย่างมีความสุข คือ สติ และการอยู่ด้วยกันอย่างมีเหตุมีผล ไม่โลภ โกรธ หลง โดยนำหลักธรรมะเข้ามาบริหารจัดการ เช่น การให้ทานสามารถจัดการกับกิเลส คือ ความโลภ ศีล สามารถจัดการกับความโกรธ และภาวนา สามารถจัดการกับความหลง ซึ่งเรียก ทาน ศีล ภาวนา โดยรวมว่า *"บุญ"* ซึ่งแปลว่า เครื่องทำใจให้สะอาด โดยมี *"สติ"* ทำหน้าที่เสมือนเกราะป้องกันและกรองใจเราจากสิ่งกระทบต่าง ๆ ให้ใจเราไม่เป็นทาสทางอารมณ์ สติยิ่งฝึกมากเท่าไหร่จิตใจก็จะมีเกราะคุ้มครองจิตใจให้เข้มแข็งมากขึ้นเท่านั้น ใจและกายก็จะปลอดภัยจากกิเลส

รวมทั้งการจัดอบรมโครงการศึกษาและปฏิบัติธรรม *“พัฒนาจิต เพื่อชีวิตที่สมดุล ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”* โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งหลักคิดและหลักปฏิบัติ พร้อมทั้งสามารถนำหลักคำสอนและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและสมดุล และการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกในการเพิ่มรายได้-ลดรายจ่าย ยังมีอีกหลายกิจกรรมที่ สำนักงาน กปร. ให้ความสำคัญเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของสำนักงาน กปร.สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องและดีงามบนพื้นฐานของความพอเพียง เพื่อพบความสุขอย่างยั่งยืนที่แท้จริง รวมถึงการให้ความสำคัญของผู้บริหารสำนักงาน กปร. ในการกำหนดทิศทางการนำองค์กรสู่องค์กรคุณธรรม โดยการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อพัฒนาสำนักงาน กปร. ให้เป็นองค์กรคุณธรรมต่อไป.

จิตอาสา ๙๐๔ สำนักงาน กปร.: *ภารกิจในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ที่ภาคภูมิใจ*

เรียบเรียงโดย กองบังคับการประสานงานโครงการจิตอาสา ๙๐๔
“หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๒/๖๑ รุ่น “เป็นเบ้า เป็น แม่พิมพ์”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อความเป็นสวัสดิมงคลของประเทศชาติ เป็นที่ปลาบปลื้มปีติยินดีของพสกนิกรชาวไทยโดยทั่วกัน ดังนั้นศูนย์อำนวยการใหญ่ โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ (ศอญ.) ได้ประสานงานให้ผู้ผ่านการอบรมจิตอาสา ๙๐๔ *“หลักสูตรหลักประจำ”* เข้ารับการอบรมระหว่างวันที่ ๒๒-๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนจิตอาสา กองพันฝึกส่วนหลัง กองบัญชาการทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ เขตพระราชฐานในพระองค์ฯ *“วิภาวดี”* เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นแกนนำประชาชนจิตอาสาและประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ริ้วขบวน รวมถึงสนับสนุนงานที่เกี่ยวข้องกับแผนถวายความปลอดภัย

ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ นั้น สำนักงาน กปร. ได้จัดส่งจิตอาสา ๙๐๔ *“หลักสูตรหลักประจำ”* รุ่นที่ ๒/๖๑ รุ่น *“เป็นเบ้า เป็น แม่พิมพ์”* จำนวน ๕ รายเข้าร่วมการอบรม และได้รับมอบหมายภารกิจให้ทำหน้าที่ให้ความรู้รายละเอียด ดูแล อำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชนที่เข้ามาร่วมงานพระราชพิธีดังกล่าว นับเป็นงานสำคัญของประเทศชาติที่จะถ่ายทอดสู่สายตานานาอารยประเทศอีกด้วย

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค เพื่อให้พสกนิกรได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ แสดงความจงรักภักดีและชื่นชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด ด้วยทรงเป็นห่วงประชาชน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานจัดตั้งโรงครัวพระราชทานเพื่อประกอบอาหารสำหรับแจกจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ปกครอง สื่อมวลชน และประชาชน จัดหน่วยแพทย์และพยาบาล รวมทั้งกรุงเทพมหานครจัดรถสุขาเคลื่อนที่ให้ประชาชน โดยจิตอาสา ๙๐๔ สังกัดสำนักงาน กปร. ทั้ง ๕ ราย ปฏิบัติหน้าที่ในจุดคัดกรองประชาชนและดูแลพื้นที่ที่จัดเตรียมให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทระหว่างรอรับเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนคร โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- นางสาววัชรินทร์ พลภูงา ประจำจุดรายทาง รับผิดชอบพื้นที่รายทางจากประตูเทวาภิรมย์มายังป้อมอินทรรังสรรค์
- นางเฉลิมพร ขำหุ่น ประจำจุดรายทาง รับผิดชอบพื้นที่รายทางจากป้อมเผด็จดัสกรมายังประตูเทวาภิรมย์

นางสาวชฎาธร อุทัย ประจำจุดรายทาง รับผิดชอบพื้นที่รายทางจากท่าเตียนมายังกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ

นางสาวนันทวรรณ บุตรโคษา ประจำจุดรายทาง รับผิดชอบพื้นที่รายทางจากประตูวิเศษไชยศรีมายังประตูมณีนพรัตน์

นายกฤษณพล มณีชาติ ประจำจุดแก้มลิง มิวเซียมสยาม ทำหน้าที่ให้ความรู้ประชาชนระหว่างพักคอยก่อนเข้าสู่พื้นที่รอรับเสด็จ

บรรยากาศในวันนั้น ประชาชนเริ่มทยอยเข้าสู่พื้นที่ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ต่างเฝ้ารอรับเสด็จพระราชดำเนินด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ ถวายพระพรชัยมงคล ถวายพระเกียรติ ชื่นชมพระบารมี แซ่ซ้องสรรเสริญสดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยร่วมกันเปล่งเสียง *"ทรงพระเจริญ"* ตลอดเส้นทางที่เสด็จพระราชดำเนินผ่าน หลายคนเปล่งเสียงดังกึกก้องพร้อมน้ำตาแห่งความปลื้มปีติยินดี จนถึงเวลาสิ้นสุดขบวนพยุหยาตราในเวลา ๒๔.๐๐ น. และส่งเสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เป็นอันเสร็จสิ้นพระราชพิธีที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ชาติไทย เป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยทุกคน ตลอดจนเป็นเรื่องราวเล่าสู่ลูกหลานสืบไป

ความภาคภูมิใจของจิตอาสา ๙๐๔ สังกัด สำนักงาน กปร.

นางสาววัชรินทร์ พลภูงา : *"ดิฉันมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสสนองพระมหากรุณาธิคุณ ในการถวายงานครั้งนี้ ดิฉันได้เตรียมตัว ศึกษาเส้นทาง และข้อมูล เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนที่มาร่วมงาน ให้สมดั่งพระราชหฤทัยที่ทรงเป็นห่วงประชาชน และอยากให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบถึงงานพระราชพิธีของชาติ และจะจารึกในประวัติศาสตร์ชาติไทย*

สืบต่อไป ในวันนั้น ดิฉันได้เห็นถึงความรัก ความมุ่งมั่น ความปลื้มปีติยินดี และความสุขของประชาชนที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ประชาชนต่างเปล่งเสียง “ทรงพระเจริญ” ทันทีที่ได้เห็นพระองค์ทรงโบกพระหัตถ์และแย้มพระสรวล วินาทีนั้น ดิฉันมีความสุขมาก และมั่นใจว่าประชาชนชาวไทยที่รับเสด็จอยู่นั้น รู้สึกเช่นเดียวกับดิฉันอย่างแน่นอน นอกจากนี้ ดิฉันยังรู้สึกภาคภูมิใจในมรดกวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทยที่สืบสานมาจนถึงปัจจุบัน และดีใจที่ได้เป็นฟันเฟืองเล็ก ๆ ในการพระราชพิธีครั้งนี้ด้วยค่ะ”

นางสาวชฎาธร อุทัย : *“การร่วมปฏิบัติหน้าที่จิตอาสาเฉพาะกิจในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่จากหัวใจและภาคภูมิใจมากค่ะ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการต้อนรับแขกของพระราชา นั่นก็คือ ประชาชนทุกหมู่เหล่าที่มาคอยรับเสด็จ การเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารคครั้งแรกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และที่สำคัญต้องขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสดิฉันในการร่วมปฏิบัติหน้าที่จิตอาสาในครั้งนี้ค่ะ”*

นายกฤษณพล มณีชาติ : *“ผมมีความประทับใจอย่างยิ่งที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอันยิ่งใหญ่ครั้งนี้ เป็นความงดงามของวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษของเราได้ลั่งสมไว้ และได้มีการเผยแพร่ไปให้ทั่วโลกได้ชื่นชมขนบธรรมเนียมที่ดีงามของไทยเราครับ”*

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี พร้อมด้วยพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง เดินทางไปคลองผันน้ำบางสะพาน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเป็นประธานการประชุม เพื่อรับทราบความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ประกอบด้วยโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพานฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเด็ง ป่าละอู และโครงการตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กลัดหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี รวมถึงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริอื่นๆในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากนั้น เดินทางไปเยี่ยมชมความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพานฯ และเยี่ยมราษฎรผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี พร้อมด้วย พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี เดินทางไปโครงการบรรเทาอุทกภัยและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ๓ และงานปรับปรุงคลองระบายน้ำ ซึ่งเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมบริเวณทางเข้าจังหวัดเพชรบุรี

จากนั้น เดินทางไปมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อเป็นประธานการประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ โครงการบรรเทาอุทกภัยและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โครงการตามพระราชประสงค์ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

ต่อมา เดินทางไปโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการฯ ซึ่งเป็นโครงการที่จังหวัดเพชรบุรีได้รับงบประมาณในการก่อสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันการเกิดน้ำท่วมชุมชนเทศบาลเมืองเพชรบุรี

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ห้องประชุมห้วยทราย ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ ด้านการบริหาร ด้านการศึกษาทดลอง วิจัย และพัฒนา ด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมทั้งการแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป พร้อมรับทราบปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

โอกาสนี้ ได้เยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ศึกษาฯ ได้แก่ กิจกรรมร้านจำหน่ายพันธุ์กล้าไม้ กิจกรรมแปลงขยายพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง กิจกรรมแปลงงานพัฒนาพื้นที่โครงการพิเศษ ๕ ไร่ และกิจกรรมศึกษาทดลองการใช้หญ้าแฝกปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดาน ซึ่งได้สร้างขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่จะร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานให้บังเกิดความยั่งยืนต่อไป

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เดินทางไปห้องประชุมสำนักงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดมุกดาหาร เป็นประธานการประชุมเร่งรัดและขับเคลื่อนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อรับทราบความก้าวหน้าการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๗๘ โครงการ

จากนั้น ได้ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและรับฟังการบรรยายสรุปโครงการปรับปรุงร่องชักน้ำอุโมงค์ผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ลงพื้นที่พัฒนาลุ่มน้ำลำพะยัง ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

ต่อมา เดินทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองแคน อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร และโครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าต้นน้ำเหนืออ่างเก็บน้ำห้วยแคน - ห้วยไร่-ห้วยขาหน้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดงมอน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร เพื่อรับฟังการบรรยายสรุปและตรวจเยี่ยมโครงการฯ พร้อมทั้งเยี่ยมราษฎร

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมด้วยองคมนตรีอีก ๖ ท่าน ได้แก่ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ พื้นที่ภาคกลาง นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ พื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วยพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และนายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี รวมทั้งคณะกรรมการฯ และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบการเสนอแต่งตั้งองคมนตรี จำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท และนายอำพน กิตติอำพน เป็นรองประธานคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และมีการเพิ่มเติมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง และอธิบดีกรมปศุสัตว์ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเรื่องการแต่งตั้งรองประธานและกรรมการฯ เพิ่มเติม ขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระราชานุญาต ต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้รายงานความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๗๘ โครงการ และที่ประชุมยังได้ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และขับเคลื่อนโครงการที่ติดปัญหา จำนวน ๑๔ โครงการ ซึ่งประกอบด้วย ภาคเหนือ จำนวน ๔ โครงการ ภาคกลาง จำนวน ๔ โครงการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑ โครงการ และภาคใต้ จำนวน ๕ โครงการ ทั้งนี้ที่ประชุมมีมติให้ทุกหน่วยงานร่วมกันบูรณาการในการดำเนินงานโครงการและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน เพื่อจะได้บรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร สนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สุขกับราษฎรต่อไป

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่จังหวัดระนอง

วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ เดินทางไปโครงการอาคารอัดน้ำบ้านบางปริกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เพื่อรับฟังการบรรยายสรุปโครงการอาคารอัดน้ำบ้านบางปริกพร้อมระบบส่งน้ำฯ และรับฟังสรุปผลการดำเนินงานโครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเนินทอง ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างโครงการฯ

จากนั้น องคมนตรี ได้พบปะเยี่ยมราษฎรและทำพิธีเปิดโครงการอาคารอัดน้ำบ้านบางปริกพร้อมระบบส่งน้ำฯ พร้อมกับร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณโครงการฯ เพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ต่อไป

ต่อมา เดินทางไปโครงการฝายคลองหินเพิงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านทุ่งคา ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นโครงการที่ราษฎรได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือเนื่องจากประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่จังหวัดสระบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี พร้อม พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง เดินทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เพื่อรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน เยี่ยมชมสภาพพื้นที่ และพบปะเยี่ยมกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวฯ

จากนั้น เดินทางไปศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ หมู่ที่ ๔ บ้านตั้งใหม่มงคล ตำบลเขาดินพัฒนา ซึ่งมีนางสาวพิมธิดาภา ปัญญาหนู เป็นเจ้าของสวน “สวนผักวัยรุ่น” ที่ยึดหลักและการเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาจัดการในพื้นที่กว่า ๑๓ ไร่ มีรายได้ ๓๐๐ - ๕๐๐ บาทต่อวัน จากการขายพืชผักปลอดสารพิษ โดยใช้ชีวิตภายใต้คติเตือนใจที่ว่า “พอจึงสุข สุขจึงพอ”

ต่อมา เดินทางไปโครงการสระเก็บน้ำพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการน้ำ และเดินทางไปโรงสูบน้ำบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา เยี่ยมชมการดึงชักน้ำเข้าสู่สระเก็บน้ำและการระบายน้ำออกจากสระส่งเข้าพื้นที่ทำนา เยี่ยมชมคันบังคับน้ำ และแปลงนาส่วนพระองค์

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นประธานการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน และรับทราบถึงคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ด้านการบริหาร ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา ด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมถึงร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปของโครงการจัดแปลงเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่แปลงเกษตรน้ำฝน ๔๗ ไร่ และการปรับปรุงโครงสร้าง การเปลี่ยนแปลงอัตรากำลังของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อีกด้วย

จากนั้น เดินทางไปเยี่ยมแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ เปิดป้ายแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมกับปลูกต้นลิ้นจี่ นพ.๑ ปล่อยปลากดเหลือง และชมแปลงเกษตรนวัตกรรม ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

ต่อมา เดินทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อรับฟังบรรยายสรุปข้อมูลโครงการฯ และเยี่ยมชมสภาพพื้นที่โครงการฯ พร้อมกับพบประชาษฎร และผู้ที่อยู่ในพื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

การประชุมคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ พร้อมด้วยนายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (คณะกรรมการฯ) ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น จะมีทั้งที่มาจากพระราชดำริที่ได้พระราชทานโดยตรงและจากการที่ราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือหรือฎีกา มีทั้งสิ้น ๒๗๑ โครงการ และส่วนใหญ่เป็นโครงการด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ก่อเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ การศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน ตลอดจนพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๕ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๒๐ โครงการ ซึ่งได้ผ่านการกลั่นกรองเบื้องต้นจากส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี

ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่จังหวัดตรัง

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี พร้อมด้วยพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ เดินทางไปศาลากลางจังหวัดตรัง เป็นประธานการประชุมติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ห้องประชุมพระยารัษฎา ศาลากลางจังหวัดตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เพื่อรับทราบความก้าวหน้าการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และให้ข้อเสนอแนะที่ประชุมขอให้ทุกหน่วยงานร่วมกันบูรณาการความร่วมมือแก้ไขปัญหา สร้างความเข้าใจกับราษฎรถึงประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความชัดเจนและดำเนินการตามมติที่ประชุม ทั้งนี้ เพื่อสนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเร่งรัดการดำเนินงานโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

จากนั้น เดินทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านห้วยต่อน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง พร้อมกันนี้ได้เยี่ยมราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี พร้อมด้วยพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ เดินทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำคลองท่างิ้วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่างิ้ว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

โอกาสนี้ ได้ร่วมปลูกต้นไม้และเยี่ยมราษฎร

จากนั้น เดินทางไปโครงการฝายทดน้ำบ้านด่าน ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลน้ำผุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการฝายทดน้ำบ้านด่าน ๒ ฯ

ความพึงพอใจคอลัมน์ต่าง ๆ วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๒

คอลัมน์		มาก	ปานกลาง	น้อย
(๑)	ข่าวพระราชกรณียกิจ	○	○	○
(๒)	แนะนำโครงการ	○	○	○
(๓)	ขยายผลความสำเร็จจากโครงการฯ	○	○	○
(๔)	เศรษฐกิจพอเพียง	○	○	○
(๕)	น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ	○	○	○
(๖)	ความเคลื่อนไหว	○	○	○

สิ่งที่ควรปรับปรุง / ข้อเสนอแนะ

....

....

....

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวารสารฯ ให้ดียิ่งขึ้น และยืนยันที่จะรับหนังสือวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป หรือขอยกเลิก โปรดแจ้งให้ทราบด้วย ○ รับต่อไป ○ ยกเลิก

คำถาม

แบบสอบถามชิงรางวัลของที่ระลึก

ผู้ที่ตอบคำถามถูก ๑๐ ท่านแรก รับของที่ระลึกจากสำนักงาน กปร.

๑. โครงการฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใด

○ จังหวัดตาก ○ จังหวัดจันทบุรี

๒. พื้นที่โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีพื้นที่ก่อสร้างอยู่ในจังหวัดใด

○ จังหวัดกาฬสินธุ์ ○ จังหวัดอุบลราชธานี

เฉลยคำตอบ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๑/๒๕๖๒

ข้อที่ ๑ คำตอบคือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่งคั่งไม่ได้อยู่ในแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ข้อที่ ๒ คำตอบคือ สวนป่าสมุนไพรเขาหินซ้อน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีพื้นที่ประมาณ ๑๕ ไร่

ชื่อ - สกุล ....ตำแหน่ง ....

หน่วยงาน ....โทรศัพท์ ....

ที่อยู่ ....

กรุณาส่งคำตอบมาที่ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตามที่อยู่ด้านหลัง หรือโทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๑ - ๒
สามารถตรวจสอบรายชื่อได้ที่ www.rdpb - journal.in.th
หรือแอปพลิเคชัน rdpb - journal

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปนฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าฝากส่งในประเทศไม่ต้องผนึกตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศ์ ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรและประเทศให้เกิดความยั่งยืนมั่นคงต่อไป

๒. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่ประชาชน หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนสื่อมวลชน ให้ได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น

๓. เพื่อขยายผลการพัฒนาและผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไปสู่สาธารณชนได้อย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งเป็นเอกสารอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

โปรดทราบ

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖

โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒

ติดตามข่าวสารเพิ่มเติม ผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน

rdpb-journal

www.rdpb.go.th

www.facebook.com/RDPBProject

e-mail: rdpb_project@hotmail.com

คณะที่ปรึกษา

เลขาธิการ กปร. (นายดนุชา สินธวานนท์)

รองเลขาธิการ กปร. (นายลลิต ถนอมสิงห์)

รองเลขาธิการ กปร. (นายสมบูรณ์ วงค์กาด)

รองเลขาธิการ กปร. (นายปวัตร์ นวะมะรัตน)

ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ (นางสาวอุคนีย์ ธูปทอง)

ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา (นางสาววัชรี วัฒนไกร)

ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ (นางสาวถกลวรรณ ไกรสรกุล)

คณะบรรณาธิการ

นางพิชญดา หัศภาค
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์/หัวหน้าคณะบรรณาธิการ

นางสาวณัฐดา ศุภสินธุ์
ผู้แทนกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

นายปริญญ์วัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้แทนกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

นางสาวนิตติยา สมาธิ
ผู้แทนกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

นางสาวรุ่งรัตน์ วงษ์จู
ผู้แทนกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

นางสาวกุลวดี ปุงบางกะดี่
ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการ

นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
ผู้แทนกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางสมพร สุขประเสริฐ
ผู้แทนกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางสาวจำเนียร เพียรไม่คลาย
ผู้แทนกองติดตามประเมินผล

นางสาวศีต์กร ตันกำแหง
ผู้แทนกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นางอรอนันต์ วุฒิเสน
ผู้แทนกองกิจกรรมพิเศษ

นายวัชระ หัศภาค
ผู้แทนศูนย์สารสนเทศ

นางสาวจุไรรัตน์ อินทร์โต
ผู้แทนศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

นายนพปฎล มกุลกาญจน์
ผู้แทนกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายเอกชัย เพ็งสว่าง

นางสาวมทิรา ภัคทิพวดี

นางสาวประภาพร ซื่อสัตย์
ผู้แทนกองประชาสัมพันธ์

นายพิสิทธิ์ วิเชียรทศพร

นายทวีศักดิ์ แป้นคุ้มญาติ

นายพลวรรธน์ สายะเสวี

นายภาณุพันธ์ อรุณวรณ์
ช่างภาพ

ออกแบบและจัดพิมพ์ที่

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๓๗๘ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๘๒ ๑๐๑๐, ๐ ๒๔๒๒ ๙๐๐๐

โทรสาร ๐ ๒๔๓๓ ๒๗๔๒, ๐ ๒๔๓๔ ๑๓๘๕

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย

โครงการฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดจันทบุรี